

1 Kultúra a samospráva

Na komunálnej úrovni je obec zodpovedná za zabezpečenie funkcií kultúry; za plnenie vzdelávacích a oddychových potrieb obyvateľov. Obec by mala byť garantom podmienok pre rozvoj a prezentáciu miestnej kultúry, mala by vytvoriť priestor pre kvalitný kultúrny život obyvateľov aj tým, že im ponúkne vhodné podmienky a široký výber kultúrno – spoločenských podujatí. Pre zmapovanie plnenia týchto funkcií samosprávou slúži Informatívna správa o aktivitách v oblasti kultúry, ktorá poskytuje údaje o kultúrno – spoločenskom dianí v meste za uplynulý rok.

2 Subjekty v oblasti kultúry v Bánovciach nad Bebravou

V Bánovciach nad Bebravou sú kultúrne aktivity zabezpečené množstvom organizácií pôsobiacich na pôde mesta. Mesto samotné tieto aktivity zabezpečuje najmä prostredníctvom Mestského kultúrneho strediska. Mestské kultúrne stredisko je podľa Zákona č. 61/2000 o osvetovej činnosti Z. z. osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. Je to kultúrna inštitúcia s regionálnou pôsobnosťou, ktorej zriaďovateľom a jediným vlastníkom je mesto Bánovce nad Bebravou. Inštitúcia bola založená v roku 1994. Vykonáva činnosti stanovené v Zakladateľskej listine, ktoré majú funkciu najmä kultúrno - výchovnú, vzdelávaciu a informačno – dokumentačnú, čím buduje kultúrne povedomie a vychováva ku kultúre všetky vekové kategórie.

Kultúrny život v meste dotvára svojou činnosťou aj Bánovské kultúrne centrum (Knižnica Ľ. Štúra). Je príspevkovou organizáciou mesta Bánovce nad Bebravou a bola založená 1. mája 2011 zriaďovacou listinou schválenou na 3. zasadnutí Mestského zastupiteľstva uznesením č. 60/2011. Táto organizácia je kultúrnym, výchovným a osvetovým zariadením so všeobecným zameraním. V súčasnosti sa orientuje na činnosť mestskej knižnice. Hlavné činnosti Bánovského kultúrneho centra sú vymedzené v Zákone č. 183/2000 Z. z. o knižniciach. Knižnica získava, spracováva a uchováva univerzálny knižný fond, poskytuje komplexné knižničné, informačné a bibliografické služby, vrátane miestnych a regionálnych informácií.

Mesto ďalej zabezpečuje aktivity v oblasti kultúry v štyroch mestských častiach a to najmä prostredníctvom občianskych výborov a miestnych spolkov. Medzi organizácie a združenia, ktoré mesto rôznym spôsobom podporuje a ktoré sa svojou činnosťou dotýkajú oblasti kultúry sú Mládežnícke centrum ŠHOK, Združenie obcí Bánovecko, cirkvi, miestna organizácia Matica slovenskej, miestna organizácia Slovenského červeného kríža, dobrovoľné hasičské zbory, kluby dôchodcov, Jednota dôchodcov Slovenska, miestne organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých, Klub slovenských turistov, miestny odbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Zbor pre občianske záležitosti pôsobiaci pod Mestským úradom. V rámci školstva sú to všetky školy a materské školy na území mesta, ale najmä Základná umelecká škola Dezidera Kardoša a Centrum voľného času. V súkromnej sfére sa na pôde mesta v oblasti kultúry realizuje súkromná spoločnosť prevádzkujúca Dom kultúry, súkromná základná umelecká škola, materské centrum, chránená dielňa a ďalšie občianske združenia a neziskové organizácie.

3 Kultúrne podujatia v roku 2015 zabezpečované mestom

V priebehu roka 2015 boli realizované rôzne druhy podujatí pre rôzne kategórie verejnosti.

3.1 Kultúrne podujatia podporované mestom v rámci rozpočtu

- Slávnostná akadémia ku Dňu učiteľov
- vyhlásenie najlepších športovcov Bánoviec nad Bebravou a Ples športovcov
- výročie oslobodenia mesta
- oslavy Sviatku práce
- oslavy Dňa matiek
- MňamFest – farmársky festival
- Silvester a výročie vzniku Slovenskej republiky
- plesy dôchodcov
- ples Združenia obcí Bánovecko
- Tu žijem! festival živej kultúry
- mestské a okresné oslavy SNP
- kultúrne leto
- oslava výročia narodenia Ľ. Štúra
- Mikuláš
- slávnostné zapaľovanie adventných sviec

3.2 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Mestským kultúrnym strediskom

- výstavy
 - SUŠ ART – výstava Strednej umeleckej školy Trenčín
 - Pozvali nás do vesmíru – v spolupráci s Hvezdárňou Partizánske
 - Momenty – autorská výstava Fotoklubu Rokoš
 - výstava výtvarných prác žiakov SZUŠ V. Uherce
 - Prvý Štúrov pamätník na Slovensku – pri príležitosti výročia narodenia Ľ. Štúra
- premietania filmov v rámci Filmového klubu Cassandra
- jarmoky
- koncert Duo Jamaha
- koncert Fragile
- koncert Kysucký prameň
- koncert Hop Trop
- predstavenie Fíha Tralala
- cestovateľský festival Hory – Cesty - Ľudia
- Piatky pre deti – pravidelné predstavenia pre deti v spolupráci s MC Anjelikovo
- Stretnutie nielen osamelých
- Zraz auto – moto veteránov
- Celestial Help Fest – benefičný koncert rockových a metalových kapiel
- Primátor ženám – oslava MDŽ
- Detský folklórny festival Slatina nad Bebravou

- cyklokros – súťažné kolo v rámci slovenského pohára
- Tri tvorivé tvory – improvizáčnej divadlo
- Štyria na kanape - divadlo
- vianočné trhy
- predajné burzy

3.3 Kultúrne podujatia organizované a spoluorganizované Bánovským kultúrnym centrom (Knižnica Ľ. Štúra)

- 70. výročie holokaustu – spomienkové podujatie
- Svet malého škôlkara – výstava výtvarných prác
- Vansovej Lomnička – okresné kolo v prednese prózy v spolupráci s Úniou žien Slovenska
- K prameňom rieky Bebravy – beseda a výstava o príležitosti Svetového dňa vody
- beseda s prekladateľkou kníh pre deti Evou Lavríkovou
- Stal sa zo mňa čitateľ – slávnostný zápis prvákov základných škôl do knižnice
- Deň otvorených dverí v knižnici
- Týždeň slovenských knižníc – celoslovenský týždeň aktivít, kvízov a súťaží
- Noc s Andersenom – celoslovenské podujatie
- Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec – spoluorganizácia podujatia
- Les ukrytý v knihe – turistický výlet s deťmi čitateľmi knižnice a ich rodičmi
- Pod' budem ti čítať! Celé Slovensko číta deťom – celoslovenské podujatie na podporu čítania deťom
- Týždeň slušného správania – podujatie na podporu vhodného spoločenského správania, v spolupráci s Centrom psychologicko – pedagogického poradenstva a prevencie
- Čítame s Osmijankom – pridaj sa aj Ty - celoslovenská vedomostná súťaž pre deti základných škôl
- Tu žijem! - beseda s prezidentom Slovenského Červeného kríža v rámci festivalu zdravia, pohybu a živej kultúry
- Maľovaná knižnica - výtvarná súťaž
- Prvá letná čítareň – Filmové leto s knihou – podujatie na podporu čítania so zaujímavými hosťami pre širokú verejnosť, v spolupráci s MsKS a FK Kassandra
- Maľované námestie - výtvarnej súťaže v kreslení kriedami na dlažbu námestia, 5. ročník
- Kto žije duchom, v tom žije celý svet... - literárny kvíz pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľ. Štúra
- posedenie seniorov v knižnici
- kvízy s rôznou tematikou pre žiakov škôl, detí z materských škôl a verejnosť
- výstavy výtvarných prác detí z bánovských škôl
- besedy s protidrogovou tematikou zamerané na prevenciu pre deti a mládež
- podujatia pre klientov DSS Archa

3.4 Kultúrne podujatia v mestských častiach

Mestské časti počas roka organizujú širokú škálu podujatí pre verejnosť, v roku 2015 to bolo napríklad tradičné podujatie Biskupická jedenástka, poznávací zájazd seniorov v Biskupiciach, súťaž vo varení gulášu GulášFest a Mikuláš v Malých Chlievanoch, Memoriál Viliama Peťovského a Fašiangy v Dolných Ozorovciach či lampiónový sprievod pre deti a záhradkársku výstavu v Horných Ozorovciach. Občianske výbory v štyroch mestských častiach pravidelne organizujú podujatia pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek, podujatia pre seniorov a jubilantov v rámci Mesiaca úcty k starším, podujatia s vianočnou tematikou, víťanie nového roka, stávanie mája, hodové zábavy a fašiangové slávnosti. Kultúrne aktivity majú tiež miestne spolky seniorov a miestne dobrovoľné hasičské zbory.

3.5 Kultúrne podujatia organizované školami a školskými zariadeniami

Nemalú rolu v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít zohrávajú i školy a školské zariadenia. V roku 2015 napr. organizovala Základná umelecká škola D. Kardoša súťaž Mladý moderátor, podujatie Mosty medzi generáciami, Deň otvorených dverí, Novoročný koncert s hosťom Filipom Tůmom, Mikulášsky koncert v Kostole sv. Mikuláša, Predvianočný bazár. Spolupodieľala sa na organizácii festivalu Tu žijem!, Zrazu auto – moto veteránov, mestského podujatia ku Dňu matiek, Osláv 200. výročia narodenia Ľ. Štúra.

Centrum voľného času pravidelne organizuje prehliadku tanečných skupín Tančiareň, Karneval na ľade, literárnu súťaž Jesenský, podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, Otváranie prázdninovej brány, Halloweensku diskotéku, podujatie pre materské školy Domino, spolu so ZUŠ Dezidera Kardoša organizuje Ateliér tradičného a umeleckého remesla. V roku 2015 vznikol pod hlavičkou Centra voľného času Detský folklórny súbor Drienovček.

Materská škola na ulici Hollého organizovala súťažnú prehliadku detskej tvorivosti Bábkulienka. ZŠ Duklianska organizovala v priestoroch MsKS koncoročnú akadémiu.

3.6 Kultúrne podujatia organizované občianskymi združeniami a ďalšími organizáciami

Nielen organizácie samosprávy ponúkajú možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia v meste, ponuku rozširujú aj občianske združenia a spolky. Aktívne sa zapája Súkromná základná umelecká škola Veľké Uherce – pobočka Bánovce nad Bebravou organizovaním tanečného a výtvarného festivalu DancandoFest. Klub slovenských turistov v tomto roku pozval občanov na koncert českej skupiny Kamelot a zorganizoval už tradičný cestovateľský festival Hory-cesty-ľudia.

Aktívnym združením v oblasti kultúrno – spoločenského života je Športovo-herný outdoorový klub na sídlisku Dubnička, ktorý sa podpísal pod organizáciu podujatia Hodina Zeme, festivalu Expedičná kamera, letného premietania filmov, koncertov, vianočného podujatia v priestoroch Mládežníckeho centra, podieľal sa na organizácii festivalu Tu žijem!. V rámci svojej činnosti pravidelne pripravuje prevažne akcie športového charakteru, napr. skateboardové, vlejbalové, bežecké a iné športové súťaže nielen pre deti a mládež, rôzne workshopy a tábory. Snaží sa o aktivizáciu najmä mladých ľudí najrôznejšími projektmi, napr. spoločné upratovanie sídliska, oživenie činnosti Mládežníckeho parlamentu a pod.

Aktívnymi účastníkmi kultúrneho života sú aj miestne kluby Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a Jednoty dôchodcov, ktorý organizujú fašiangové zábavy, Deň SZZP, oslavy pri príležitosti Medzinárodného dňa žien, Dňa matiek a iné.

4 Propagácia a informovanosť verejnosti o kultúrno – spoločenských podujatiach

Ponuka kultúrnych podujatí v roku 2015 bola rôznorodá. Snahou kompetentných subjektov v oblasti kultúry je zostavovať ju tak, aby oslovila široké škály publika. Ide o veľmi podrobnú a cieľavedomú prácu, tvorenú s dostatočným predstihom a dôkladným naplánovaním s ohľadom na záujmy verejnosti a charakter konkrétnej organizácie. V oblasti propagácie sú okrem vlastnej iniciatívy organizátorov podujatia propagované aj prostredníctvom Bánovských novín, plagátov, regionálnej televízie, rádia, mestského rozhlasu a najčastejšie prostredníctvom internetu (o. i. webové sídlo mesta, Mestského kultúrneho strediska a sociálnych sietí). O uskutočnených podujatiach sú obyvatelia mesta informovaní najmä prostredníctvom regionálnych novín a televízie, ale aj internetu, ktorý poskytuje takmer neobmedzený priestor napr. na zverejnenie dokumentačného fotografického materiálu.